

Slovensko združenje za kakovost

Upravni odbor

Predlog za priznanje članom za njihove pomembne dosežke na področju kakovosti v preteklem obdobju zadnjih 3 let

Spoštovani

Predlagam, da Slovensko združenje za kakovost na 17. letni konferenci, ki bo 6. in 7. novembra 2008 v Portorožu, podeli **projektni skupini Kakovost za prihodnost vzgoje in izobraževanja** v sestavi **Sonja Zavrl, vodja projekta, mag. Marinka Dodič, Marko Kiauta, mag. Peter Kunc, dr. Branko Škafar, Vesna Zmazek in mag. Tatjana Žagar**, priznanje združenja za dosežke na področju širjenja kulture kakovosti in odličnosti v vzgoji in izobraževanju v zadnjih štirih letih.

Utemeljitev

Skupina entuziastov, ki jih združujejo profesionalno delo in strokovni izzivi na področju vzgoje in izobraževanja, si je v začetku leta 2005 zastavila ambiciozno poslanstvo: razviti pristope, ki bodo nadgradili dobre prakse in omogočili sistematično širjenje kulture kakovosti in odličnosti na področju vzgoje in izobraževanja. Pobude za celovit in sistematičen pristop k sistemu vodenja kakovosti v vzgoji in izobraževanju so prihajale tako iz gospodarskih kot vzgojno-izobraževalnih organizacij. Pobudam so nadeli sporočilni naslov **Kakovost za prihodnost vzgoje in izobraževanja** in se lotili dela.

V začetku leta 2005 je bila ustanovljena projektna skupina, v katero so povezali učitelje - praktike, strokovnjake za uvajanje in presojanje sistemov vodenja kakovosti ter strokovnjake s področja managementa v izobraževanju. Ustrezno okolje, infrastrukturo in organizacijsko podporo projektu ves čas nudi Slovenski inštitut za kakovost in meroslovje. Finančno so projekt omogočile organizacije, ki želijo prispevati k širjenju kulture kakovosti na področje vzgoje in izobraževanja: Cestno podjetje Ptuj d.d., Drava vodnogospodarsko podjetje Ptuj, d.d., Eko-Les d.o.o., Eurest d.o.o., Iskra avtoelektrika d.d., Istrabenz plini, d.o.o., Komunalno podjetje Ptuj d.d., Krka d.d., Nova kreditna banka Maribor d.d., Saubermacher-komunala d.o.o., Slovenski inštitut za kakovost in meroslovje, Svetovanje in izobraževanje Tatjana Žagar s.p., Talum d.d., Tensor d.o.o. in Trimo d.d.

Člani projektne skupine KzP so svoje delo naslonili na zavedanje, da so se z vstopom Slovenije v evropski prostor:

- široko odprla vrata primerljivosti in konkurenčnosti tudi na področju vzgoje in izobraževanja,
- se zahteve in pričakovanja vseh uporabnikov in s tem tudi kompleksnost dela v vzgoji in izobraževanju nenehno povečujejo,
- da posledično **kakovost vzgojno-izobraževalnih storitev** postaja vse večja vrednota.

Oblikovali so poslanstvo projekta, ki je skupaj z zavodi:

- graditi osnovo za **celovito kakovostno** delovanje vzgojno-izobraževalnih zavodov,
- ustvarjati **jedro kulture dobrega sodelovanja**, ki je temelj v procesu rasti posameznikov, zavodov in sistema v celoti, širiti **poslanstvo Vzgojitelja in Učitelja** ter posredovati dobro prakso,
- povečevati lastno zadovoljstvo in **zadovoljstvo vseh udeležencev v vzgoji in izobraževanju** ter zadovoljstvo zainteresirane javnosti.

Že v začetku projekta so si zastavili jasen **namen in cilje delovanja**:

- sistematično razvijati pristope, ki vodijo h kakovosti vzgoje in izobraževanja kot prednostnemu cilju izobraževalne politike Evropske unije;
- povečevati avtonomnost zavodov, kar je ena od prednostnih nacionalnih usmeritev;
- razvijati ustrezno organizacijsko kulturo, poti komuniciranja in pripadnost organizaciji;

- omogočati boljše sodelovanje vzgojno-izobraževalnih institucij med sabo in z vsemi zainteresiranimi javnostmi;
- omogočati prenos dobre prakse;
- omogočati in spodbujati različnost;
- izkazati stalno rast kazalcev kakovosti v zavodih, ki sodelujejo v projektu.

Na tej osnovi so razvili **model Kakovost za prihodnost vzgoje in izobraževanja**, ki kot nadgradnja obstoječe dobre prakse integrira uveljavljene mednarodne sisteme in modele ter domače dosežke na področju kakovosti in odličnosti (standard ISO 9001, model odličnosti EFQM, Kakovost v šolstvu - Modro oko idr.) in skladno s šolsko zakonodajo omogoča urejen, sistematičen in celovit pristop pri uvajanju novosti. Model omogoča vrtcem, osnovnim, srednjim, višjim in visokim šolam združevati elemente učeče se organizacije, zadovoljevanja potreb uporabnikov in sistematičnega merjenja kakovosti. Uvodna predstavitev modela je bila izvedena v mesecu maju 2005.

V nadaljevanju so v projektni skupini razvili tudi sistem certificiranja. Zavodi, ki izpolnjujejo zahteve modela, prejmejo **certifikat Kakovost za prihodnost**, ki potrjuje, da ima zavod vzpostavljen sistem vodenja kakovosti, ki skozi nenehne izboljšave zagotavlja dvigovanje kakovosti vzgojno izobraževalnega procesa in odličnosti zavoda ter s tem uresničevanje poslanstva in razvojne vizije.

Uvajanje modela je sistematično in celovito zasnovano. Sistem usposabljanja preko **delavnic in koordinatorske mreže** zagotavlja aktivno in partnersko vključevanje zavodov, ki s svojimi pobudami in konstruktivnimi predlogi sooblikujejo ne le končne rešitve v lastnih sredinah, ampak tudi zahteve in priporočila modela. Po zaključku uvajanja vseh modulov v vsakdanjo prakso zavoda sledi neodvisna presoja ustreznosti z zahtevami modela.

Pilotni projekt je potekal v obdobju 2005-2006 in je zajel **15 vzgojno izobraževalnih zavodov na treh ravneh**, ki so v partnerskem odnosu s projektno skupino preizkušali, dopolnjevali in sooblikovali model ter osnovne zahteve, ki jih mora izpolnjevati vzgojno izobraževalni zavod, če želi pridobiti certifikat Kakovost za prihodnost:

- vrtci: Vrtec Mojca Ljubljana, Vrtec Murska Sobota in Vrtec Ptuj
- osnovne šole: OŠ Davorina Jenka Cerklje, OŠ Dušana Muniha Most na Soči, OŠ Mladika Ptuj, OŠ I Murska Sobota, OŠ II Murska Sobota, OŠ Notranjski odred Cerknica, OŠ Tabor Logatec
- srednje poklicne in strokovne šole ter gimnazije: Ekonomska šola Kranj, srednja, poklicna in strokovna šola, Ekonomska šola Kranj, strokovna gimnazija, Gimnazija Ptuj, Poslovno-komercialna šola Celje in Srednja gradbena, geodetska in ekonomska šola Ljubljana.

V šolskem letu 2006/2007 se je v projekt vključilo 16 vzgojno izobraževalnih zavodov, v šolskem letu 2007/2008 pa 20. V januarju 2008 sta z delom začeli še dve skupini, tako da je skupaj v obdobju 2006 – 2008 model KzP skozi delavnice vzpostavilo oz. vzpostavlja kar **81 vzgojno izobraževalnih zavodov**. Skupaj je bilo izvedenih 44 delavnic. Število in trend vključenih vzgojno izobraževalnih zavodov kažejo, kako pozitivno so v zavodih sprejeli možnost in pomoč pri sistematičnem dvigovanju kakovosti in uspešnosti zavodov. Ob velikemu številu vključenih vzgojno izobraževalnih zavodov je še posebej pomembno dejstvo, da so člani projektne skupine **s prvo vključeno visoko šolo** (Visoka šola za zdravstveno nego Jesenice) **začeli uresničevati osnovno idejo vertikalne integracije celotnega vzgojno izobraževalnega procesa od vrtcev, preko osnovnih in srednjih do visokih strokovnih šol**. Samo želeli si je, da bi se v to gibanje za dvig kakovosti vzgojno izobraževalnega procesa na primeren način vključile tudi slovenske univerze.

Širok odziv in angažirano sodelovanje v zavodih, ki so se v projekt vključili, je že privedlo do prvih certifikacijskih postopkov in podeljenih certifikatov. Do sedaj je bilo podeljenih **14 certifikatov Kakovost za prihodnost** naslednjim zavodom: Osnovna šola II Murska Sobota, Vrtec Ptuj, Vrtec Murska Sobota, Osnovna šola Mladika Ptuj, Osnovna šola I Murska Sobota, Osnovna šola Tabor Logatec, Vrtec Mojca Ljubljana, Osnovna šola Dušana Muniha Most na Soči, Gimnazija Ptuj, Vrtec Mornarček Piran, Osnovna šola Šentvid, Ekonomska šola Kranj, Vrtec Lendava - Lendvai Óvoda in Vrtec Otona Župančiča Črnomelj. Prejemniki certifikata pridobijo tudi pravico do uporabe znaka Kakovost za prihodnost in zastave. Izpolnjevanje zahtev modela se preverja enkrat letno. Način uporabe certifikata, znaka in zastave je opredeljen v Certifikacijskem pravilniku.

Trije zavodi (Osnovna šola II. Murska Sobota, Vrtec Mornarček Piran in Vrtec Otona Župančiča Črnomelj) so model KzP nadgradili še s preostalimi zahtevami standarda za sistem vodenja kakovosti in pridobili tudi **certifikat** po zahtevah standarda SIST EN ISO 9001.

V okviru uvajanja modela v vzgojno izobraževalne zavode je bilo do sedaj usposobljenih **144 notranjih presojevalcev** in **12 vodilnih presojevalcev** modela KZP.

Člani projektne skupine in partnerji v zavodih se zavedajo pomembnosti prenosa in promoviranja ideje kakovosti in odličnosti, dobrih praks in dosežkov ter koristnosti uporabe modela. Ob različnih načinih komuniciranja in promoviranja so najodmevnejše **letne konference** Kakovost za prihodnost vzgoje in izobraževanja. 1. letne konference, ki so jo organizirali 6. aprila 2006, se je udeležilo 186 udeležencev (uvodni referat je imela ga. Tatjana Fink, direktorica Trimo d.d.). 2. letne konference, ki je bila izvedena 16. marca letošnjega leta v Ljubljani in ki jo je otvorila državna sekretarka Ministrstva za šolstvo in šport dr. Magdalena Šverc, se je v Ljubljani udeležilo preko 200 udeležencev. Uvodni referat je imel predsednik uprave Krka d.d. g. Jože Colarič. Na tej konferenci so prvim trem dobitnikom certifikata podelili tudi znake Kakovost za prihodnost. 3. letna konferenca je bila 14. marca 2008. Udeležilo se jo je 140 udeležencev, uvodni referat je imel g. Mitja Košnik, direktor bolnišnice Golnik – Kopa.

Da je projekt v številnih zavodih široko sprejet kažejo tudi nove potrebe in pobude, ki prihajajo iz zavodov. Na tej osnovi projektna skupina razvija model, širi nabor dobrih praks in pripravlja nove vsebine. Ena takih vsebin, ki je bila razvita v letu 2007, je **delavnica Od razvojnega načrta do kazalcev kakovosti**. Delavnica, ki jo vodi mag. Tatjana Žagar, je do danes doživela že **10 ponovitev**.

Na osnovi izkušenj zavodov pri uvajanju in certificiranju modela v praksi so izdali **ново verzijo modela KzP**. V okviru projekta so bili do sedaj na različnih izobraževalnih dogodkih prisotni udeleženci **iz kar 300 različnih vzgojno izobraževalnih zavodov**, kar predstavlja skoraj polovico vseh zavodov s tega pomembnega področja.

Spletna stran
http://www.siq.si/Kakovost_za_prihodnost_vzgoje.solstvo.0.html
ponuja številne informacije o projektu in dosežkih, registrirani uporabniki iz vključenih zavodov pa imajo dostop tudi do **prepoznanih primerov dobrih praks**.

Ko govorimo o delu in rezultatih projektne skupine KzP moramo poudariti in pohvaliti tudi delo **koordinatork projekta**. Na začetku je v letu 2005 za učinkovito organizacijo skrbela **Sonja Žlebir**, kasneje je njeno vlogo prevzela **Jasmina Boršič**, od maja 2007 pa je koordinatorka projekta **Špela Slanc**.

Zaključek

Navedena dejstva o poslanstvu, delovanju in dosežkih **projekta Kakovost za prihodnost vzgoje in izobraževanja** v obdobju štirih let od 2005 do 2008 so sama po sebi dovolj zgovorna. Ker predlog izpolnjuje tudi vse objavljene kriterije za podelitev priznanja članom SZK predlagam, da projektna skupina za svoj **prispevek pri širjenju kulture kakovosti in odličnosti v vzgoji in izobraževanju v zadnjih štirih letih** prejme priznanje Slovenskega združenja za kakovost.

V primeru projekta Kakovost za prihodnost vzgoje in izobraževanja gre za izjemno pomemben prispevek pri širjenju kulture kakovosti in odličnosti na tako pomembnem in občutljivem področju, kot je vzgoja in izobraževanje. Sam model in način uvajanja odražata veliko mero interdisciplinarnosti, partnerskega sodelovanja in ustvarjalnosti tako članov projektne skupine kot številnih sodelavcev iz vključenih vzgojno izobraževalnih zavodov. Način dela na projektu, jasnost namena in ciljev, strokovnost, dostopnost, odprtost in transparentnost so zgled kakovostnega in povezovalnega vodenja. Projekt s svojim delovanjem in rezultati uresničuje osnovno poslanstvo SZK, spodbujati gibanje za kakovost na vseh področjih družbenega življenja.

Podelitev priznanja projektni skupini KzP pomeni tudi izraz spoštovanja in priznanja prizadevanj in dosežkov vseh tistih zavodov s področja vzgoje in izobraževanja, ki so model in pristop, ki ga je razvila projektna skupina, uspešno uporabili za dvigovanje kakovosti in odličnosti vzgojno izobraževalnega procesa.

Dobra praksa uvajanja modela KzP v vzgojo in izobraževanje je že prenesena v nevladne organizacije (NVO), za katere je bil razvit model kakovosti, vzpostavljenih je že 10 sistemov, od katerih sta dva že certificirana. Projekt uvajanja kakovosti v vzgojo in izobraževanje je lahko osnova in zgled za oblikovanje primernih pristopov spodbujanja in uvajanja kakovosti tudi na drugih pomembnih področjih, npr. na področju zdravstva.

Rajko Novak

član Slovenskega združenja za kakovost

Nova Gorica, oktober 2008